

Maa- ja metsätalousministeriö
Elintarvike- ja terveysosasto
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@mmm.fi

LAUSUNTO

11.1.2013

Dnro 50/2013

1

Lausuntopyyntö 2.11.2012, Dnro MMM045:00/2011

Luonnon hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi eläinten lääkitsemisestä, laiksi lääkelain eräiden säännösten kumoamiseksi ja laiksi rikoslain 44 luvun 5 §:n 2 momentin muuttamisesta

Paliskuntain yhdistys näkee erittäin hyvänä, että eläinlääkäreiden lääkkeenanto-oikeuksia laajennetaan. Etenkin pitkien etäisyyksien Pohjois-Suomessa tämä helpottaa ja nopeuttaa eläinten mahdollisuutta saada tarvitsemansa hoidon inhimillisessä ajassa. Lausunnolla oleva lakiesitys on kirjoitettu hyvin pitkälle maatalouden näkökantilta. Vaikka poro luokitellaankin tässä tuotantoeläimeksi, niin sen tuotantotapa eroaa suuresti verrattuna esim. perinteiseen maidontuotantoon.

Poroelinkeino tukeutuu suurelta osin luonnonlaitumiin ja niiden vapaaseen käyttöön. Porot ovat suurimman osan vuodesta vapaana luonnonlaitumilla ja täysin riippuvaisia luonnonolosuhteista. Valtakunnallinen eläinten terveydenhuolto-ohjelma ei sovellu sellaisenaan poroelinkeinossa käytettäväksi. Suurimman osan vuodesta kaikki porot ovat luonnonlaitumilla paliskunnan hoidossa ja lisäruokintakauden eli talven porot ovat monessa paliskunnassa poronomistajien omassa hoidossa tarha- tai maastoruokinnassa. Eläinten pitopaikka siis muuttuu sen mukaan mikä vuodenaika on kyseessä; vapaasti luonnossa tai poronomistajan hoidossa tarhassa tai paimenuksen alaisena.

Pääsääntöisesti porot tarvitsevat eläinlääkärinä vain syksyn erotuksissa. Tällöin eloon jätettäville siitosporoille annetaan vuosittainen loislääke. Porojen loislääkintä on hoidettu poromiesten antamalla pastamuotoisella lääkkeellä sekä eläinlääkärin injektiona antamalla lääkkeellä. Vatsakalvontulehduksen lisääntyä poroilla voimakkaasti on siirrytty injektiona annettavaan lääkkeeseen sen paremman tehon vuoksi. Tähän tarvitaan kuitenkin aina eläinlääkäri, joten syksyllä erotusten aikaan eläinlääkäreillä on runsaasti työskarkaa pororintamalla.

Eteläisen poronhoitoalueen pienissä paliskunnissa erotukset suoritetaan toisinaan hyvinkin nopeassa aikataulussa ja samalle päivälle saattaa olla useampi pieni, vain muutaman kymmenen poron erotus. Tällöin sekä kustannus- että aikataullisista syistä porot joudutaan loislääkitsemään pastalla. Syksyn erotukset ajoittuvat hirvaiden kiima-aikaan ja osaltaan perustuvat hirvaiden kiiman tuomaan hyötyyn pitää porot tokassa. Hirvaat kuitenkin pyritään ottamaan erotusaidasta pois mahdollisimman nopeasti, jotta niin muiden porojen kuin poromiestenkin turvallisuus olisi taattu. Tällöin hirvaat joudutaan usein laittamaan ulos lääkitsemällä pastalla tai pahimmassa tapauksessa kokonaan ilman loislääkintää.

Paliskuntain yhdistys esittää lakiin otettavaksi mahdollisuuden, että loislääkintään koulutettu poronomistaja voi suorittaa porojen loislääkinnän injektiona eläinlääkärin ollessa estyneenä tai hänen palvelunsa suorittamisen ollessa mahdotonta yleisesti hyväksytyssä ajassa. Tämä tapahtuisi aina eläinlääkärin suostumuksella. Näin tilanteessa, jossa eläinlääkärin paikallepääsy on syystä tai toisesta mahdoton, eläinlääkäri voisi luovuttaa lääkkeet ja lääkitävälineet koulutuksen käyneelle henkilölle, johon hän luottaa ja tietää osaavaksi henkilöksi.

Eläinlääkäriin läsnäolo erotuksissa on tärkeää, eikä porojen loislääkintää haluta siirtää heiltä kokonaan poromiehille, sillä yhdistys pitää erittäin tärkeänä nykyisen ante mortem -käytännön jatkamista poroerotuspaikoilla. Yhdistys haluaa toteuttaa tämän mallin siten, että sitä käytetään eläinlääkäriin, ei poronomistajien harkinnan mukaan. Jos lääkäri toteaa tilanteen olevan mahdoton, hän päättäkään ”jatkokäden” käyttämisestä. Porot on kyettävä lääkitsemään elinkeinon ja sen työaikataulujen kärsimättä. Paliskuntain yhdistys haluaa saada nykykäytännöt joustavammiksi ja sellaisiksi, että kaikki porot olisi mahdollista loislääkitä injektioilla.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

alj/ao